

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2007-4-156 (Devralma)
Karar Sayısı : 08-01/3-2
Karar Tarihi : 3.1.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Tuncay SONGÖR, M. Sıraç ASLAN,
Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN,
Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER : Süleyman CENGİZ, M. Okan ALPAY

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

20 : - The Thomson Corporation
Temsilcisi: Av. Gönenç GÜRKAYNAK,
Av. Murat Hakan ÖZGÖKÇEN
Çitlenbik Sk. No:12 Yıldız Mh. Beşiktaş/İstanbul

D. TARAFLAR

: - The Thomson Corporation
Suite 2706, Toronto Dominion Bank Tower, Toronto
Dominion Center, Toronto, Ontario M5K1 A1, KANADA
- Reuters Group PLC
30 South Colonnade Canary Wharf London E14 5EP,
İNGİLTERE

30 **E. DOSYA KONUSU: Reuters Group PLC (Reuters)'nin The Thomson Corporation (Thomson) tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.**

40 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına en son 17.12.2007 tarih, 8273 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun"un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ"ın ilgili hükümleri uyarınca düzenlenen 18.12.2007 tarih, 2007-4-156/Öİ-07-SC sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu 28.12.2007 tarih, REK.0.08.00.00-120/365 sayılı Başkanlık önergesi ile 08-01 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da, bildirimi yapılan devralma işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında Rekabet Kurulu'nun iznine tabi olduğu, devir sonucunda ilgili pazarda hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesi, böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz

konusu olmayacağı; bu çerçevede işleme izin verilmesi gerektiği, görüşü ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

50 H.1. İlgili Pazar

H.1.1. İlgili Ürün Pazarı

Tarafların faaliyet alanları dikkate alınarak, ilgili ürün pazarı “finansal bilgi ürünleri pazarı” olarak belirlenmiştir. Bu pazarın “menkul kıymet satış ve ticaret işlemlerine yönelik finansal bilgi ürünleri pazarı” ve “gerçek zamanlı olmayan (zamana duyarlılığı düşük) bilgilere dayalı finansal bilgi ürünleri pazarı” olarak iki alt pazara ayrılmasının ve birinci gruptaki ürünlerin hitap ettiği her bir menkul kıymet türü esasında bağımsız bir ilgili ürün pazarı belirlenmesinin yerinde olacağı kanaatine varılmıştır. Dolayısıyla inceleme konusu işlem bakımından ilgili ürün pazarları şu şekildedir:

- Sabit Gelirli menkul kıymetlerin satış ve ticaret işlemlerine yönelik finansal bilgi ürünleri pazarı.
- Döviz ve Para Piyasasında satış ve ticaret işlemlerine yönelik finansal bilgi ürünleri pazarı.
- Kurumsal Hisse Senetlerinin satış ve ticaret işlemlerine yönelik finansal bilgi ürünleri pazarı.
- Emtia ve Enerji Piyasalarında satış ve ticaret işlemlerine yönelik finansal bilgi ürünleri pazarı.
- (Kurumsal uygulamalar da dahil olmak üzere) Yatırım yönetimi ve yatırım bankacılığı uygulamalarına yönelik gerçek zamanlı olmayan (zamana duyarlılığı düşük) bilgilere dayalı finansal bilgi ürünleri pazarı.

70 Yukarıda aktarılan ilgili ürün pazarlarına ek olarak “yurtdışı kaynaklı finansal veri temini pazarı”nın da ayrı bir ilgili ürün pazarı olarak belirlenmesinde yarar görülmektedir. Bu pazarın da yukarıdakine benzer şekilde ilgili olduğu menkul kıymet esasında alt pazarlara ayrılması mümkün olmakla birlikte, değerlendirmeler bakımından belirleyici önem taşımaması nedeniyle ayrıntılandırılmasına gerek bulunmamaktadır.

H.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

80 Her ne kadar finansal piyasaların maddi altyapısı belirli bölgelerde yoğunlaşma eğilimi gösterse ve bu piyasalarda faaliyet gösteren teşebbüsler aynı bölgelerde üslenseler de finansal piyasalarda işlem gören yatırım araçları ülke genelinde yatırımcıların değerlendirmesine sunulmaktadır. Buna bağlı olarak bu piyasalarda faaliyet gösteren teşebbüsler de ülke geneline yönelik olarak faaliyet göstermektedir. Diğer yandan, finansal piyasalar ve bu piyasalarda faaliyet gösteren teşebbüsler küresel olarak etkileşime açık olsalar da, özellikle belirli bir büyüklüğün altındaki yatırımcılar için finans faaliyeti halen ülke sınırları içerisinde ve bu kapsamda sunulan araçlarla yapılmaktadır. İnceleme konusu işlem

08-01/3-2

90 taraflarının faaliyetlerinin finansal piyasalarda sunulan yatırım araçlarına yönelik bilgilenme ve karar alma araçları alanlarında kesiştiği de dikkate alınarak, inceleme konusu işlem bakımından, ilgili coğrafi Pazar, “Türkiye Cumhuriyeti Sınırları” olarak tespit edilmiştir.

H.2. Tarafların İlgili Pazarlardaki Payları

Taraflar “finansal bilgi ürünleri satış ve ticaret” ve “araştırma ve varlık yönetimi” üst pazarları ile alt pazarlardan elde ettikleri pazar paylarını ve rakiplerinin pazar paylarını aşağıdaki tabloda gösterildiği şekilde bildirmişlerdir:

	<i>Thomson</i>	<i>Reuters</i>	<i>Bloomberg</i>	<i>Euroline</i>	<i>Matriks</i>	<i>Foreks</i>	<i>Unlock</i>	<i>Platts</i>
<i>Satış ve Ticaret (%)</i>	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
<i>Sabit Gelir</i>	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	0,0
<i>Döviz ve Para</i>	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
<i>Kurumsal Hisse Senetleri</i>	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
<i>Emtia ve Enerji</i>	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
<i>Araştırma ve Varlık Yönetimi (%)</i>	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
<i>Varlık Yönetimi</i>	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
<i>Yatırım Yönetimi</i>	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
<i>Yatırım Bankacılığı</i>	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
<i>Kurumsal</i>	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
<i>Girişim</i>	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

100 Bildirim konusu işlem, Thomson tarafından Reuters'in devralınmasına ilişkindir. Bu amaçla, taraflar 15.5.2007 tarihinde “Uygulama Anlaşması”ni imzalamışlardır. Devralma İşlemi çerçevesinde, Reuters'in ihraç edilmiş bütün sermayesi yeni kurulmuş bir İngiliz holding şirketi olan ve tamamına Thomson'un sahip olduğu Thomson Reuters PLC tarafından, belli bir miktar nakit ve Thomson-Reuters PLC hisselerinin Reuters hissedarlarına ihraç edilmesi karşılığında devralınacaktır. İşlem sonucunda, Reuters'in Türkiye'deki iştiraki olan Reuters Enformasyon Ltd. Şti. de Thomson'a devredilmiş olacaktır.

110 1997/1 sayılı Tebliğ'in “Birleşme ve Devralma Sayılan Haller” başlıklı 2. maddesinin (b) bendine göre, “herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını ya da ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da

kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi" 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde teşebbüsler arası birleşme ve devralma olarak kabul edilmektedir.

Bildirim konusu işlem sonucunda, Reuters'in ve dolayısıyla Türkiye'deki iştiraki Reuters Enformasyon Ltd. Şti.'nin kontrolü el değiştirecektir Buna göre, bildirim konusu işlem 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi anlamında bir devralma işlemidir.

Öte yandan, anılan Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesinde yer alan, *"...birleşme veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın %25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmibeş trilyon Türk Lirası'nı aşması halinde Rekabet Kurulundan izin almaları zorunludur."* hükmü ile izne tabi birleşme ve devralmalara pazar payı ve ciro eşiği getirilmiştir.

Tarafların 2006 yılında Türkiye'deki ilgili ürün pazarında elde ettikleri toplam ciro (.....) YTL. olarak gerçekleşmiştir. Öte yandan, tarafların alt pazarlardan "menkul kıymet satış ve ticaret işlemlerine yönelik finansal bilgi ürünleri" ana segmentinde elde ettikleri toplam pazar payı (.....) (%30'dan fazla) ve "gerçek zamanlı olmayan (zamana duyarlılığı düşük) bilgilere dayalı finansal bilgi ürünleri pazarı" ilgili ürün pazarında elde ettikleri toplam pazar payı (.....) (%50'den fazla) olarak bildirilmiştir. Yine taraflar "menkul kıymet satış ve ticaret işlemlerine yönelik finansal bilgi ürünleri" ana segmentinin "sabit gelirli yatırım araçları satış ve ticaret işlemlerine yönelik finansal bilgi ürünleri" ilgili ürün pazarında (.....) (%30'dan fazla); "Döviz ve para piyasalarında satış ve ticaret işlemlerine yönelik finansal bilgi ürünleri" ilgili ürün pazarında (.....) (%50'den fazla); "Kurumsal Hisse Senetlerinin satış ve ticaret işlemlerine yönelik finansal bilgi ürünleri" ilgili ürün pazarında (.....) (%30'dan fazla) ve "Emtia ve Enerji Piyasalarında satış ve ticaret işlemlerine yönelik finansal bilgi ürünleri" ilgili ürün pazarında da (.....) (%40'tan fazla)pazar payı elde ettiklerini bildirmişlerdir. Dosya mevcudu bilgiler pazar paylarının her faaliyet alanında beyan edildiği kadar yüksek olmayabileceğini ortaya koymakla birlikte, tarafların her durumda 1997/1 sayılı Tebliğ ile getirilen %25 pazar payı eşiğini aştıkları anlaşılmıştır. Dolayısıyla inceleme konusu işlem, izne tabi bir devralma işlemidir.

Raportörlerce yapılan incelemeler, yukarıda da belirtildiği üzere, bir kısım pazar paylarının tarafların bildirdiklerinden daha düşük olabileceğini ortaya koymuş, buna karşılık, İMKB verileri temelinde, "sabit gelirli yatırım araçları satış ve ticaret işlemlerine yönelik finansal bilgi ürünleri" pazarında tarafların pazar paylarının, tahmin edilenden daha yüksek olabileceği (.....) (%30'dan fazla), "Döviz ve para piyasalarında satış ve ticaret işlemlerine yönelik finansal bilgi ürünleri" ilgili ürün pazarında ise en az bildirilen kadar bir pazar payına sahip oldukları anlaşılmıştır. Ayrıca taraflardan Reuters bu ilgili ürün pazarında dünya genelinde belirgin bir üstünlüğe sahiptir. Başlıcalarına yukarıda yer verilen pazar payları Reuters'in çeşitli pazarlarda hakim durumda bulunduğu ilişkin güçlü göstergelerdir. Buna karşılık, pazara ilişkin bir takım olgular, Reuters'in hakim durumunu zayıflatacak niteliktedir. Bunlardan en önemlisi, finansal bilgi ürünleri kullanıcılarının en az iki farklı finansal bilgi ürünü sağlayıcısı ile çalışmasıdır. Bu

160 durum, olası bir hakim durumun, rakiplerinin faaliyetini zorlaştıracak ve onları pazar dışına itecek türden bir dışlayıcı etkiyi azaltacak niteliktedir. Buna karşılık bankalar arası döviz kotasyon pazarında Reuters ürünlerinin şebeke etkisinden kaynaklanan açık bir hâkim durumu bulunmaktadır. Benzer şekilde, ister “gerçek zamanlı olmayan (zamana duyarlılığı düşük) bilgilere dayalı finansal bilgi ürünleri pazarı” ilgili ürün pazarı olarak tanımlansın isterse de tarafların önerdiği gibi “araştırma ve varlık yönetimi pazarı” olarak tanımlanıp segmentlere ayrılınsın, işaret edilen pazarlarda da Reuters’in önemli bir pazar gücüne sahip olduğu görülmektedir.

170 Diğer taraftan, dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, yerel bilgi sağlayıcılar ile Reuters’in Türkiye pazarlarına özel olarak sunduğu ürünlerinin aynı fiyat düzeyinde bulunmaları, İMKB verileri, yapılan araştırmalar ve tarafların beyanlarına dayanılarak Reuters’in hisse senetleri piyasasında yerel bilgi sağlama hizmetleri bakımından hakim durumda bulunduğu söylenmesi mümkün görülmemektedir.

Buna karşılık, Reuters’in uluslararası bilgi temini için kullandıkları bilinen daha gelişmiş ürünlerinin fiyatları, yerel ürünlerle karşılaştırılamayacak düzeyde yükselmektedir. Dolayısıyla uluslararası bilgi temini alanında Reuters’in farklı bir segmentte faaliyet gösterdiğinin kabul edilmesi yerinde görülmektedir. Daha önce de ifade edildiği gibi bu alandaki pazar konumuna ilişkin kesin veriler bulunmamaktadır. Yine de Reuters’in Bloomberg ile birlikte bu alanda faaliyet gösteren iki teşebbüsten biri olduğunun göz önünde bulundurulmasında yarar vardır.

180 Diğer yandan, daha önce de ifade edildiği gibi Thomson, Türkiye finansal piyasalarında tanınmamaktadır. Bu durum, daha önce aktarılan çeşitli verilerle de desteklenmektedir. Nitekim, raportörlerce yapılan araştırmada, konuya ilişkin sorulara cevap veren 40 bankadan sadece (.....) tanesi Thomson ürünü kullandığını belirtirken, bir diğer araştırmaya katılan 92 aracı kurumdan sadece (.....) tanesinin Thomson ürünü kullandığı anlaşılmaktadır. Bu çerçevede, Thomson’un pazar paylarının çok düşük olduğunun kabul edilmesi yerinde olacaktır.

190 Bu noktada vurgulanması gereken bir diğer nokta, tarafların faaliyetlerinin örtüştüğü “menkul kıymet satış ve ticaret işlemlerine yönelik finansal bilgi ürünleri pazar”ları olan “Sabit Gelir” ve “Hisse Senetleri” pazarları, tarafların pazar güçlerinin nispeten düşük olarak bildirildiği pazarlardır. Buna karşılık, Reuters’in çok yüksek pazar gücüne sahip olduğu “Döviz ve Para” segmentinde de bir örtüşme söz konusu değildir. “Enerji ve Emtia” olarak adlandırılan vadeli işlemlere yönelik segmentte de durum benzer şekildedir.

Tarafların “Araştırma ve Varlık Yönetimi” başlığı altında bildirdikleri ve “gerçek zamanlı olmayan (zamana duyarlılığı düşük) bilgilere dayalı finansal bilgi ürünleri pazarı”nda da inceleme konusu ürünlerin önemli oranda satış ve ticaret segmentine benzer şekilde kullanıldığı tespit edilmiştir. Portföy yöneticisi teşebbüsler birden çok hizmet sağlayıcının ürünlerini aynı anda ve genellikle gerçek zamanlı bilgilerin izlenmesi amacıyla kullanmaktadır. Bankalardan

08-01/3-2

200 edinilen bilgiler bu segmentte de Thomson ürünlerinin kullanılmadığını ortaya koymaktadır. Bu segmentteki faaliyetlerin henüz gelişme ve büyüme aşamasında olmaları da inceleme kapsamında dikkate alınmalıdır.

Vurgulanmasında yarar görülen bir diğer nokta, inceleme konusu işleme ilişkin olarak rakipler, alıcılar ve tedarikçilerden olumsuz bir değerlendirme alınmamış olmasıdır. İlgili kesimler genellikle söz konusu işlemin bir etki yaratmasını beklemediklerini ifade etmişlerdir.

210 Öte yandan, Thomson ürünleri ile Reuters ürünleri, diğer hizmet sağlayıcıların ürünleri ile birlikte kullanılmaktadır. Thomson ürünleri daha çok uygulama programlar için tercih edilirken Reuters ürünleri bilgi içerikleri için tercih edilmektedir. Bu açıdan bakıldığında ürünlerin hitap ettikleri pazarlarda tam bir örtüşme olmadığı görülmektedir. Buna karşılık, aynı kullanıcı kitlesinin farklı ihtiyaçlarına hitap eden Thomson ve Reuters ürünlerinin bir arada pazarlanması imkanı, ortaya çıkan yeni oluşuma her ihtiyaca cevap veren kapsayıcı ürünler sunma imkanı sağlayacaktır. Bu yeni imkan hakim durumun güçlendirilmesi olarak değerlendirilebilir. Ancak, Thomson'un pazardaki varlığının ihmal edilebilir büyüklükte olduğu dikkate alındığında, işlemin pazardaki rekabeti önemli ölçüde azaltacağına söylenmesi mümkün görülmemektedir.

I. SONUÇ

220 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; bildirim konusu işlemin 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun"un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.